

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่อง การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของกลุ่มนักเรียนผู้เริ่มมีสิทธิเลือกตั้ง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรี ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานทั่วไปบางประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังแสดงในตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 69.4 เป็นนักเรียนหญิง และเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.4) มีอายุ 18 ปี ที่เหลือร้อยละ 3.6 มีอายุ 19 ปี ส่วนใหญ่ มีจำนวนพี่น้อง 1-2 คน รองลงมา มีพี่น้อง 3-4 คน และส่วนน้อยมีจำนวนพี่น้อง 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7, 30.0 และ 3.3 ตามลำดับ โดยนักเรียนเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 55.9) เป็นบุตรคนที่ 1 รองลงมา (ร้อยละ 31.5) เป็นบุตรคนที่ 2 ที่เหลือเป็นบุตรคนที่ 3, 4, 5 และ 6 คิดเป็นร้อยละ 9.6, 1.8, 0.9 และ 0.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ (ร้อยละ 88.3) รองลงมาอยู่กับญาติ (ร้อยละ 8.4) มีเพียงส่วนน้อยที่พักอยู่หอพักตามลำพัง, พักในวัด และพักอยู่ในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.9, 1.8 และ 0.6 ตามลำดับ

ส่วนเขตอำเภอที่พักอาศัย พบว่า นักเรียนพักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอดำม่วง, เมือง และท่ามะกา มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 29.4, 21.9 และ 20.1 ตามลำดับ รองลงมาอยู่ในเขตอำเภอพนมทวน, ทองผาภูมิ, ไทรโยค, ด่านมะขามเตี้ย และบ่อพลอย คิดเป็นร้อยละ 12.0, 6.0, 3.9, 3.9 และ 1.5 ตามลำดับ ส่วนอำเภอห้วยกระเจา, สังขละบุรี, เลขาขวัญ และศรีสวัสดิ์ มีนักเรียนพักอาศัยอยู่จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานบางประการของนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	231	69.4
ชาย	102	30.6

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
อายุ		
18 ปี	321	96.4
19 ปี	12	3.6
จำนวนพี่น้องรวมตนเอง		
1 – 2 คน	222	66.7
3 – 4 คน	100	30.0
5 – 6 คน	11	3.3
เป็นบุตร		
คนที่ 1	186	55.9
คนที่ 2	105	31.5
คนที่ 3	32	9.6
คนที่ 4	6	1.8
คนที่ 5	3	0.9
คนที่ 6	1	0.3
พักอาศัยอยู่กับ		
พ่อแม่	294	88.3
ญาติ	28	8.4
อยู่หอพักตามลำพัง	3	0.9
อยู่วัด	6	1.8
ที่พักในโรงเรียน	2	0.6
เขตอำเภอที่พักอาศัย		
ท่าม่วง	98	29.4
เมืองกาญจนบุรี	73	21.4
ท่ามะกา	67	20.1
พนมทวน	40	12.0
ทองผาภูมิ	20	6.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
โทรโขก	13	3.9
ด่านมะขามเตี้ย	13	3.9
บ่อพลอย	5	1.5
ห้วยกระเจา	1	0.3
สังขละบุรี	1	0.3
เลาขวัญ	1	0.3
ศรีสวัสดิ์	1	0.3
การช่วยงานที่บ้านหลังเวลาเลิกเรียน		
ไม่ได้ช่วยงาน	30	9.0
ช่วยงาน	303	91.0
การเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน		
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	82	24.6
เข้าร่วมกิจกรรม	251	75.4
การเข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียน		
ไม่ได้เป็นคณะกรรมการนักเรียน	276	82.9
เป็นคณะกรรมการนักเรียน	57	17.1
มีญาติพี่น้องเป็นหรือเคยเป็นนักการเมืองระดับชาติ (ส.ส.)		
ไม่มี	327	98.2
มี	6	1.8
มีญาติพี่น้องเป็นหรือเคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น		
ไม่มี	246	73.9
มี	87	26.1

ในส่วนของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน การทำกิจกรรมของนักเรียนทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน ของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.0) ได้มีกิจกรรมช่วยงานที่บ้าน หลังเลิกเรียน ได้แก่ การทำงานบ้าน, ช่วยค้าขาย, ทำไร่-ทำสวน, ดูแลน้อง เป็นต้น มีเพียงร้อยละ 9.0

ที่ไม่ได้ช่วยงานที่บ้านหลังเลิกเรียน ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนก็ให้ผลคล้ายกันคือ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.4) ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน เช่น การออกค่ายอาสาต่าง ๆ การร่วมขบวนรณรงค์ต่าง ๆ และการเข้าชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีเพียงร้อยละ 24.6 ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ในส่วนของการเข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.9) ไม่ได้เป็นคณะกรรมการนักเรียน มีเพียงร้อยละ 17.1 ที่เข้าเป็นคณะกรรมการนักเรียน ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ก็เป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ความเกี่ยวข้องทางการเมืองของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีญาติพี่น้องที่เป็นหรือเคยเป็นนักการเมืองในระดับชาติ คิดเป็นร้อยละ 98.2 ส่วนในระดับท้องถิ่นก็ให้ผลคล้ายคลึงกัน คือ ส่วนใหญ่ไม่มีญาติพี่น้องเป็นหรือเคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 73.9 แต่พบว่า สักส่วนของนักเรียนที่มีญาติเป็นหรือเคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น เช่น อบต. สท. หรือ ส.อบต. เมื่อเทียบกับญาติที่เป็นนักการเมืองระดับชาติมีสูงกว่าคือ ร้อยละ 26.1 และ ร้อยละ 1.8 ตามลำดับ ซึ่งความเกี่ยวข้องทางการเมืองก็อาจส่งผลต่อการแสดงออกทางการเมืองได้ เช่น การสืบทอดตำแหน่งทางการเมือง

2. การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จะทำให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเมือง และส่งผลต่อความคิด การมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งแหล่งของข้อมูลข่าวสารก็มีหลายช่องทาง และสามารถเข้าถึงได้ง่าย ผลการติดตามข้อมูลข่าวสาร ดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักเรียนมีหลายช่องทาง โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.2) มีการรับรู้ข่าวสารตั้งแต่ 2 แหล่งขึ้นไป ที่เหลือติดตามข้อมูลข่าวสารจากช่องทางเดียว ได้แก่ โทรทัศน์, หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, ป้ายโฆษณา, วิทยุ และหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 22.2, 7.2, 4.5, 18.5, 0.3 และ 0.3 ตามลำดับ โดยมีผู้ที่ไม่ได้ติดตามข่าวสารทางการเมืองเลย ร้อยละ 1.8 เนื่องจากมีความเบื่อหน่าย ส่วนผู้ที่ติดตามข่าวสารด้านการเมืองมีความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารใกล้เคียงกันคือ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์, มากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์ และน้อยกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 38.4, 32.1 และ 27.6 ตามลำดับ ส่วนการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับผู้อื่น พบว่า เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 42.3) มีการสนทนากับพ่อแม่บุคคลในครอบครัว รองลงมา (ร้อยละ 22.2) มีการสนทนากับเพื่อนฝูง ร้อยละ 16.3 ไม่มีการสนทนา ส่วนที่เหลือมีการสนทนากับพ่อแม่ – เพื่อน, พ่อแม่ – ครูอาจารย์ – เพื่อน, ครูอาจารย์, และครูอาจารย์ – เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 12.6, 3.6, 2.4 และ 0.6 ตามลำดับ ซึ่งถือว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยไมรอน ไวน์เนอร์ อังใน เสน่ห์ นนทะโชติ (2524 : 1)

รายงานว่าการติดตามข่าวสารการเมือง การถกเถียงแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาทางการเมือง ก็ถือว่ามีส่วนร่วมทางการเมือง

ด้านการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองในโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.9) มีการเรียนการสอน ที่เหลือ (ร้อยละ 11.1) ไม่มีการสอนเรื่องการเมืองในโรงเรียน ในด้านการประชาสัมพันธ์ก่อนการเลือกตั้งในโรงเรียน นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ก่อนการเลือกตั้งไม่มีการประชาสัมพันธ์จากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.9 ส่วนร้อยละ 32.1 มีการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนก่อนการเลือกตั้ง ดังนั้น ก่อนการเลือกตั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม รวมถึงให้นักเรียนมีส่วนในการผลักดันให้บุคคลในครอบครัวเห็นความสำคัญและไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง ดังเช่นทิพากร วอแพง และคณะ (2553 : 1-2) รายงานว่าความคิดทางการเมืองเกิดขึ้นลอย ๆ ไม่ได้แต่จะเกิดขึ้นจากบริบทสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพอากาศ สถานการณ์ทางสังคม/การเมือง การเลี้ยงดูของครอบครัว และการศึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 4.2 การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการเมือง		
ไม่ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	6	1.8
หนังสือพิมพ์	24	7.2
วิทยุ	1	0.3
โทรทัศน์	74	22.2
อินเทอร์เน็ต	15	4.5
ป้ายโฆษณา	5	1.5
หนังสือ	1	0.3
ติดตามข้อมูลตั้งแต่ 2 แหล่งขึ้นไป	207	62.2
ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง		
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	6	1.8
น้อยกว่า 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	92	27.6
2 – 3 ครั้งต่อสัปดาห์	128	38.4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
มากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์	107	32.1
การสนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง		
ไม่มีการสนทนา	54	16.3
สนทนากับพ่อแม่ บุคคลในบ้าน	141	42.3
สนทนากับครูอาจารย์	8	2.4
สนทนากับเพื่อน	74	22.2
สนทนากับพ่อแม่ - ครูอาจารย์ - เพื่อน	12	3.6
สนทนากับพ่อแม่ - เพื่อน	42	12.6
สนทนากับครูอาจารย์ - เพื่อน	2	0.6
การเรียนการสอนเกี่ยวกับการเมืองในห้องเรียน		
ไม่มีการสอน	37	11.1
มีการสอน	296	88.9
การประชาสัมพันธ์ด้านการเมืองในโรงเรียนก่อนการเลือกตั้ง		
ไม่มีการประชาสัมพันธ์	226	67.9
มีการประชาสัมพันธ์	107	32.1

3. ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ การแสดงออกต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย นักเรียนส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดในรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย และความสำคัญของการเลือกตั้งแต่ส่วนใหญ่ในอนาคตนักเรียนไม่ต้องการลงเล่นการเมืองนั้น หมายถึงนักการเมืองที่นักเรียนสัมผัสมาไม่สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในบริเวณที่อาศัยได้ จากข้อมูลศึกษาที่ว่านักเรียนยังคิดว่ามีการซื้อเสียง ทำให้เห็นว่าอาจเนื่องจากโครงสร้างทางสังคมที่มีการขยายตัวและมีความสลับซับซ้อนประกอบกับการแสวงหาประโยชน์ของบุคคลบางกลุ่มที่เกิดผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพประชาชน ซึ่งอาจเป็นผลให้เกิดการเคลื่อนไหวของประชาชนเพื่อขอมิพื้นที่เรียกร้องสิทธิทางการเมืองในการปกป้อง

ผลประโยชน์ของตน ได้ผลคังแสดงในตารางที่ 4.3 พบว่าความรู้เกี่ยวกับผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.1) มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งว่าต้องมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปมีเพียงส่วนน้อย เท่านั้น (ร้อยละ 6.9) ที่ไม่ทราบคุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่วนกรณีที่มีผู้มีสิทธิไม่ไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุแห่งการไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ทำให้ผู้นั้นเสียสิทธิทางการเมืองบางประการนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.2) ทราบข้อมูลแต่ไม่ครบทุกข้อ มีผู้ที่ทราบข้อมูลครบทุกข้อเพียงร้อยละ 9.0 และผู้ที่ไม่ทราบข้อมูลเลยมีจำนวนร้อยละ 13.8 การแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในอนาคตของนักเรียน พบว่าเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.4) ไม่คิดที่จะลงเล่นการเมืองในอนาคตเนื่องจากมีความเบื่อหน่ายและไม่ชอบการเมือง มีนักเรียนที่คิดจะลงเล่นการเมืองในอนาคตคิดเป็นร้อยละ 22.5 และส่วนที่เหลือไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 23.1 และเมื่อถามถึงว่าหากต้องลงเล่นการเมือง จะลงสมัครในระดับใด พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.5) จะลงเล่นการเมืองในระดับท้องถิ่น รองลงมา คือ จะลงเล่นการเมืองในระดับชาติ คิดเป็นร้อยละ 30.9 ส่วนที่เหลือร้อยละ 3.6 จะไม่ลงเล่นการเมือง ส่วนความรู้เกี่ยวกับระยะเวลาการอยู่ในวาระของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) นั้น นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.4) ทราบว่าอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 30.6) ไม่ทราบว่าอยู่ในวาระคราวละกี่ปี ส่วนที่มาของนายกรัฐมนตรีนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.8) ต้องการนายกที่มาจากการเลือกตั้ง เนื่องจากเห็นว่าเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นนายกต้องมาจากเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 4.2) ที่ต้องการนายกที่มาจากการแต่งตั้งเพราะเห็นว่าหากมีการแต่งตั้งจะได้เลือกคนดีมาเป็นนายก ส่วนการให้ความสำคัญในการเลือกตั้งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.9) เห็นว่ามีความสำคัญมาก รองลงมาเห็นว่ามีความสำคัญปานกลาง, ไม่มีความเห็น และเห็นว่ามีความสำคัญน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.0, 7.5 และ 0.6 ตามลำดับ ส่วนในการเลือกตั้งที่ผ่านมา นั้น นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.8) เห็นว่ายังมีการซื้อสิทธิขายเสียงกันอยู่ มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 12.3) ที่เห็นว่าในการเลือกตั้งที่ผ่านมาไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 21.9) มีความเห็นที่ไม่แน่ใจว่ามีการซื้อสิทธิขายเสียงหรือไม่ ส่วนกรณีการพบเห็นการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งนั้น นักเรียนร้อยละ 21.9 เคยพบเห็นการซื้อสิทธิขายเสียง ส่วนนักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.1 ไม่เคยพบเห็นการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.3 ความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ที่มีต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
ทราบถึงอายุของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
ไม่ทราบ	23	6.9
ทราบ	310	93.1
ทราบถึงการถูกต้องสิทธิทางการเมืองกรณีไม่ไปใช้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
ไม่ทราบ	46	13.8
ทราบแต่ไม่ครบทุกข้อ	257	77.2
ทราบครบทุกข้อ	30	9.0
ความคิดการลงเล่นการเมืองในอนาคต		
ไม่คิดเล่นการเมือง	181	54.4
คิดเล่นการเมือง	75	22.5
ไม่แน่ใจ	77	23.1
หากต้องลงเล่นการเมืองในอนาคตจะลงสมัครในระดับใด		
ไม่ลงเล่นการเมือง	12	3.6
ลงเล่นการเมืองในระดับท้องถิ่น	218	65.5
ลงเล่นการเมืองในระดับชาติ	103	30.9
ทราบถึงระยะเวลาของการอยู่ในวาระของ ส.ส.		
ไม่ทราบ	102	30.6
ทราบ	231	69.4
ความคิดเห็นต่อที่มาของนายกรัฐมนตรี		
ต้องการให้มาจากการเลือกตั้ง	319	95.8
ต้องการให้มาจากการแต่งตั้ง	14	4.2
การเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย		
มีความสำคัญน้อย	2	0.6
มีความสำคัญปานกลาง	50	15.0
มีความสำคัญมาก	256	76.9
ไม่มีความคิดเห็น	25	7.5

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
ความคิดเห็นต่อการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง		
ไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง	41	12.3
มีการซื้อสิทธิขายเสียง	219	65.8
ไม่แน่ใจ	73	21.9
การพบเห็นการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง		
ไม่เคยพบเห็น	260	78.1
เคยพบเห็น	73	21.9

3.2 ด้านความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนักการเมือง เมื่อสอบถามถึงแนวคิดทางการเมืองในด้านของความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนักการเมืองรวมถึงรัฐบาลชุดปัจจุบัน ได้ผลดังตารางที่ 4 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการทำหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.0) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา (ร้อยละ 30.0) อยู่ในระดับพึงพอใจมาก และไม่มีความคิดเห็นร้อยละ 19.8 ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 2.1) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ส่วนระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน พบว่า เกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57.7) มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง รองลงมาไม่มีความคิดเห็น, พึงพอใจมาก และพึงพอใจน้อย ร้อยละ 22.5, 12.0 และ 7.8 ตามลำดับ ในส่วนของระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ก็ให้ผลคล้ายคลึงกัน พบว่า เกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.2) มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง รองลงมาไม่มีความคิดเห็น, พึงพอใจน้อย และพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 24.0, 13.8 และ 9.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนักการเมืองและรัฐบาลชุดปัจจุบัน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
ระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)		
พึงพอใจน้อย	7	2.2
พึงพอใจปานกลาง	160	48.0
พึงพอใจมาก	100	30.0
ไม่มีความคิดเห็น	66	19.8
ระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน		
พึงพอใจน้อย	26	7.8
พึงพอใจปานกลาง	192	57.7
พึงพอใจมาก	40	12.0
ไม่มีความคิดเห็น	75	22.5
ระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่		
พึงพอใจน้อย	46	13.8
พึงพอใจปานกลาง	177	53.2
พึงพอใจมาก	30	9.0
ไม่มีความคิดเห็น	30	9.0

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมและการแสดงออกทางการเมือง กิจกรรมการมีส่วนร่วมและการแสดงออกทางการเมืองของนักเรียน ดังแสดงในตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.1) ไม่เคยเข้ารับฟังการหาเสียงของพรรคการเมือง ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 27.9) เคยเข้ารับฟังการหาเสียงของพรรคการเมือง ในด้านการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อประท้วงหรือเพื่อเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ พบว่าเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.6) ไม่เคยเข้าร่วมชุมนุม มีเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่เคยเข้าร่วมชุมนุม เช่นเดียวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่ผ่านมา พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.0) ไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีเพียงร้อยละ 9.0 เท่านั้น ที่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มมีสิทธิในการเลือกตั้งจึงยังไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่า ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 86.2 ส่วนที่ไปใช้สิทธิแต่ไม่ครบทุกคน และไม่ไปใช้สิทธิเลย คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ 2.7 ตามลำดับ

และจากการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.0 ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ก็ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.0 ซึ่งเป็นการแสดงออกทางระบอบประชาธิปไตยอีกรูปแบบหนึ่ง

ตารางที่ 4.5 กิจกรรมการมีส่วนร่วมและการแสดงออกทางการเมืองของนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 333	ร้อยละ
การเข้ารับฟังการหาเสียงของพรรคการเมือง		
ไม่เคยเข้ารับฟัง	240	72.1
เคยเข้ารับฟัง	93	27.9
การเข้าร่วมชุมนุมประท้วงหรือชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ		
ไม่เคยเข้าร่วมชุมนุม	325	97.6
เคยเข้าร่วมชุมนุม	8	2.4
การไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา		
ไม่เคยไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	303	91.0
เคยไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	30	9.0
บุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา		
ไม่ไปใช้สิทธิ์	9	2.7
ไปใช้สิทธิ์แต่ไม่ครบทุกคน	37	11.1
ไปใช้สิทธิ์ครบทุกคน	287	86.2
การเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียน		
ไม่มีการเลือกตั้ง	10	3.0
มีการเลือกตั้ง	323	97.0
การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน		
ไม่เคยไปใช้สิทธิ์	10	3.0
ไปใช้สิทธิ์เป็นบางครั้ง	10	3.0
ไปใช้สิทธิ์ทุกครั้ง	313	94.0

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง กับความคิดทางการเมืองของกลุ่มนักเรียนผู้เริ่มมีสิทธิเลือกตั้ง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรี

1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อมวลชน พบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อมวลชน ของนักเรียนส่วนใหญ่มีการรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และวิทยุ และมีการสนทนาข่าวสารทางการเมืองกับคนในครอบครัว

2. ด้านความคิดทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานการปกครองในระบบประชาธิปไตย โดยทราบถึงผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งควรมีคุณสมบัติอย่างไร หากไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งจะเสียสิทธิอะไร นักเรียนส่วนใหญ่ยังทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านการเลือกตั้ง สามารถอยู่ในวาระคราวละกี่ปี นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีความคิดว่าการปกครองในระบบประชาธิปไตยมีความสำคัญและดี ยังต้องการนายกรัฐมนตรีที่มาจากกาเลือกตั้ง มีความคิดเห็นว่าการเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย และนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์ การแสวงหาอำนาจและเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง ยังมีการซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้ง และนักการเมืองยังขาดคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองที่ดี

3. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน แต่นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองที่ชัดเจน เนื่องจากเพิ่งมีสิทธิในการเลือกตั้ง ยังอยู่ในระหว่างศึกษาเรียนรู้ทางการเมืองระยะเริ่มต้น

4. การกล่อมเกลாதองการเมือง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดกระบวนการกล่อมเกลาทองการเมืองในสถานศึกษา และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะนำกระบวนการกล่อมเกลาทองการเมืองเข้าสู่สถานศึกษา ให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบการปกครองในระบบประชาธิปไตยให้มากขึ้น

4. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับความคิดทางการเมือง ของนักเรียนผู้เริ่มมีสิทธิเลือกตั้ง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรี ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

4.1 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนต้องสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองการปกครอง และมีส่วนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลด้วย เนื่องจากจะได้รับความรู้เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของบ้านเมืองและการดำเนินงานนโยบายของรัฐบาลว่าเป็นไปตามที่ได้แถลงไว้กับประชาชนหรือไม่ ซึ่งเป็นช่องทางในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้ และเป็นหน้าที่ของนักเรียนควรจะต้องให้ความสำคัญกับการรับฟังติดตามข่าวสารทางการเมืองและ

นักเรียนจะต้องเป็นผู้ส่งข่าวสารหากพบเห็นความเดือดร้อนของประชาชนหรือสิ่งผิดปกติทางสังคม โดยผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดได้รับทราบ เพื่อนำเข้าสู่สภาพิจารณาหรือเพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐบาลในการกำหนดเป็นนโยบายให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนได้ตรงกับความต้องการดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผลบางส่วนคือ

4.1.1 “นักเรียนควรได้รับรู้ข่าวสารความเคลื่อนไหวของบ้านเมืองและการทำงานของรัฐบาล”

4.1.2 “นักเรียนได้รู้ข่าวสารถึงการทำงานของนักรการเมืองการแสดงออกของนักรการเมืองและศักยภาพของนักรการเมือง”

4.1.3 “เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญในการรับฟังข่าวสารทางการเมืองและต้องเป็นผู้ส่งข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางที่เหมาะสมนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน”

4.2 ผู้ให้สัมฤทธิ์ผลส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการที่นักเรียนควรมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือเสนอความต้องการของตนเองผ่านผู้นำ อาจารย์ หรือกลุ่มเพื่อนนักเรียน เพราะที่ผ่านมาจะไม่มีเวทีที่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนอายุ 18 ปีที่เริ่มมีสิทธิเลือกตั้งเพราะบางครั้งนักเรียนไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เนื่องจากมีกฎและระเบียบของโรงเรียนที่มีข้อห้าม ดังนั้น ในเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญให้สิทธิกับนักเรียนกลุ่มนี้แล้วก็ควรให้เวทีแสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อคิดเห็นที่เกิดจากกลุ่มนักเรียนผู้เริ่มมีสิทธิเลือกตั้งเพื่อที่นักเรียนจะได้นำเสนอปัญหาหรือความต้องการไปเป็นองค์ประกอบในนโยบายหรือโครงการพัฒนาต่างๆ ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังคำให้สัมฤทธิ์ผลบางส่วน ดังนี้

4.2.1 “ในสังคมไทยควรเปิดเวทีให้แสดงและรับฟังความคิดเห็นให้มากขึ้นและให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนา”

4.2.2 “ในโรงเรียนควรมีการวางแผนกลไกเชื่อมโยงการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองออกสู่เวทีสาธารณะได้หรือการจัดผู้รับความคิดเห็นทางการเมืองและส่งต่อความคิดเห็นนั้น ๆ ไปสู่ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณา”

4.2.3 “ผู้นำหรือนักรการเมืองควรจัดเวลามาพบปะสนทนากับกลุ่มนักเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็น”

4.3 ผู้ให้สัมฤทธิ์ผลส่วนใหญ่ มีความเข้าใจและเห็นด้วยกับกระบวนการกล่อมเกลாதองการเมือง ที่จะทำให้นักเรียนได้เข้าใจการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และสามารถร่วมพัฒนาความคิด ในระบอบประชาธิปไตยที่ดีขึ้น เนื่องจากระบอบประชาธิปไตยที่ดียังต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างที่ป็นปัจจัยต่อการพัฒนาประชาธิปไตยการกล่อมเกลาทองการเมืองก็เป็นสิ่งที

สำคัญที่ต้องนำมาใช้ในโรงเรียนเพราะจะได้พัฒนานักเรียน ได้มีวิสัยทัศน์ที่ดีและถูกต้อง ได้ปฏิบัติ
 ทางการเมืองเช่นการให้ข่าวสารทางการเมืองและการปลูกฝังค่านิยมทางการเมืองแก่นักเรียน
 โดยมีสื่อกลางทำหน้าที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรียน ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชน
 กลุ่มอาชีพ กลุ่มศาสนา ยกตัวอย่าง ในครอบครัวของนักเรียน ซึ่งเป็นสถาบันสำคัญต่อการเรียนรู้
 ทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง และความคิดทางการเมือง โดยนักเรียนจะเพิ่มเติมทัศนคติ
 ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมที่เกี่ยวกับการเมือง ได้รับการถ่ายทอดจากคนในครอบครัวด้วยการ
 ขอมรับ การกล่อมเกลາทางการเมืองในระบบสถานศึกษา ซึ่งสามารถสร้างด้วยการทำหลักสูตรที่
 เกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตย และเป็นที่ยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญให้นักเรียนได้มีโอกาส
 เรียนรู้ทางการเมือง และเป็นพลเมืองของชาติที่มีความเข้าใจต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
 การสร้างกิจกรรมหรือพิธีการที่เกี่ยวข้องให้เห็นว่าการทำกิจกรรมภายใต้แนวคิดในระบอบประชาธิปไตย
 เพื่อการปลูกฝังความคิดแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการ
 กล่อมเกล่าทางการเมืองอีกส่วนคือ ครูผู้สอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการยอมรับของนักเรียน
 ครูผู้สอนควรมีสักยภาพต่อการให้ความรู้ด้านประชาธิปไตยที่ดี ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.3.1 “การได้แลกเปลี่ยนและสอบถามความคิดเห็นทางการเมืองกับคนในครอบครัว
 สามารถทำให้มีความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ดีขึ้น”

4.3.2 “การมีหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย
 จะเป็นเครื่องมือให้นักเรียนได้มีทักษะในการรับรู้ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ดี”

4.3.3 “การได้มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
 สามารถทำให้นักเรียนได้เห็นภาพและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างประชาธิปไตย”

4.4 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการที่มีโอกาสลงชื่อถอดถอนนักการเมืองใน
 ตำแหน่งต่าง ๆ หากพบการทุจริต ไม่โปร่งใส เนื่องจากการทุจริตเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาของ
 บ้านเมือง ดังนั้น นักการเมืองในทุกระดับตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับสูงของรัฐบาล ควรที่จะ
 เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความโปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ซึ่งในรัฐธรรมนูญ
 ได้กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า 20,000 คน สามารถลงลายมือชื่อถอดถอน
 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ รวมทั้งการลงชื่อสามารถแสดงออกในทางการเมืองแบบหนึ่ง ในสังคม
 ประชาธิปไตย ตลอดจนเพื่อจะได้เลือกคนดีเข้ามาแทน และจะเป็นการทำให้การทุจริตน้อยลง เพราะ
 ถ้าหากว่านักเรียนผู้เริ่มมีสิทธิเลือกตั้ง ทำการถอดถอนได้ การเมืองก็จะดีและโปร่งใสมากยิ่งขึ้น
 อีกทั้งยังทำให้นักการเมืองไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนแต่จะเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติและ
 ประชาชนมากขึ้น ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.4.1 “ในการลงชื่อเพื่อถอดถอนนักการเมืองที่ทุจริต เป็นการแสดงออกทางการเมืองรูปแบบหนึ่งในสังคมประชาธิปไตย”

4.4.2 “จะทำให้การเมืองดีขึ้น นักการเมืองตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ เป็นคนมีคุณธรรม ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แต่ถ้านักการเมืองในระดับสูงทุจริต รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 20,000 คน สามารถลงชื่อเพื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้”

4.4.3 “จะได้เลือกคนดีเข้ามาแทน และเป็นการทำให้การทุจริตลดลง ถ้าหากประชาชนสามารถทำการถอดถอนได้ การเมืองก็จะดีและโปร่งใส จะทำให้นักการเมืองไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แต่เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนมากขึ้น”

4.5 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการชุมนุมประท้วงรัฐบาลของประชาชน คือการแสดงออกของประชาธิปไตย แบบภาคประชาชนและประชาชนมีส่วนร่วม เนื่องจากรัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพเสนอความคิดเห็นได้แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย รวมทั้งการชุมนุมของประชาชนเป็นเสรีภาพของประชาชนชาวไทย แต่ต้องชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชนรัฐไม่สามารถทำได้ แต่เพื่อความสงบรัฐสามารถประกาศใช้พระราชกำหนดได้ นอกจากนี้การประท้วงยังนำมาเพื่อความถูกต้องและเป็นการแสดงออกของประชาธิปไตยภาคประชาชนและแบบมีส่วนร่วม ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.5.1 “รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย”

4.5.2 “การชุมนุมประท้วงเป็นการแสดงออกซึ่งระบอบประชาธิปไตยภาคประชาชน และมีส่วนร่วมซึ่งนำมาเพื่อความถูกต้อง”

4.5.3 “การชุมนุมของประชาชนเป็นเสรีภาพของประชาชนชาวไทย แต่ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพการชุมนุมของประชาชน รัฐไม่สามารถกระทำได้แต่เพื่อความสงบรัฐสามารถประกาศใช้พระราชกำหนดได้”

4.6 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การช่วยตรวจสอบดูแล การทำงานของนักการเมืองในระดับต่าง ๆ ถือเป็นหน้าที่ของนักเรียนทุกคน เนื่องจากงบประมาณที่รัฐบาลใช้จ่ายมาจากภาษีของประชาชนในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ ประชาชนทุกคนเป็นผู้เสียภาษีต้องช่วยกันตรวจสอบดูแลการทำงานของภาครัฐให้ใช้ภาษีของประชาชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการป้องกันการทุจริต และการตรวจสอบของประชาชนเป็นการกำกับไม่ให้ นักการเมือง โกงกินหรือเบียดบังงบประมาณ ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.6.1 “เงินงบประมาณทุกบาทมาจากภาษีของประชาชนเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศให้เจริญ ประชาชนต้องช่วยกันตรวจสอบดูแลการทำงานของนักรการเมืองให้ใช้ภาษีของประชาชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

4.6.2 “งบประมาณต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศชาติ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน”

4.6.3 “การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน เพื่อป้องกันการทุจริต”

4.7 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้ง ย่อมมีอำนาจที่จะบริหารงานประเทศได้ทุกอย่าง ตามที่รัฐบาลเห็นควร แต่รัฐบาลจะใช้ระบบเผด็จการในการบริหารงานบ้านเมืองไม่ได้ ต้องอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งนักรการเมืองต้องบริหารงานบ้านเมืองด้วยความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม และรัฐบาลต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งการบริหารของรัฐบาลต้องมองถึงผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.7.1 “รัฐบาลต้องฟังความคิดเห็นของประชาชน ความต้องการของประชาชน และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อประเทศชาติบ้านเมือง”

4.7.2 “รัฐบาลจะใช้ระบบเผด็จการในการบริหารบ้านเมืองไม่ได้ ต้องอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

4.7.3 “นักรการเมืองต้องบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม”

4.8 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีตัวแทนของประชาชน เข้าไปตรวจสอบการทำงานของรัฐ จะเป็นการช่วยปกป้อง การกระทำทุจริตของภาครัฐ เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินเป็นเงินที่ได้มาจากภาษีของประชาชน ดังนั้น ต้องช่วยกันตรวจสอบดูแลการทำงานของภาครัฐ ให้ใช้ภาษีของประชาชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนโดยส่วนรวม รวมทั้งเพื่อป้องกันการทุจริต งบประมาณจะได้ใช้ให้ถูกต้อง และการตรวจสอบของประชาชน ตามคำสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.8.1 “รายได้ของรัฐ คือภาษีของประชาชน เพราะฉะนั้นประชาชนจะต้องช่วยกันตรวจสอบ เพื่อป้องกันการทุจริต”

4.8.2 “งบประมาณต้องใช้ให้ถูกต้อง เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ”

4.8.3 “เงินงบประมาณภาครัฐ มาจากการเสียภาษีของประชาชน ประชาชนทุกคนต้องเป็นผู้เสียภาษี”

4.9 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย และมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมือง เป็นเหตุให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง กล่าวคือ ควรปล่อยให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน และการกระทำใด ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายความมั่นคงของประเทศ และไม่กระทบสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และรักษาศิลธรรมอันดีของประชาชน แต่การปิดหูปิดตาของประชาชน การเบี่ยงเบนข้อมูลข้อเท็จจริงทางการเมือง ทำให้เกิดการต่อต้านมากขึ้น เนื่องจากในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น แต่ความคิดเห็นอาจแตกต่างกัน ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.9.1 “การปิดหูปิดตาประชาชน และการเบี่ยงเบนทางการเมือง จะทำให้เกิดแรงต่อต้านมากขึ้น ประชาชนอาจเกิดการแบ่งแยกทางความคิด”

4.9.2 “ระบอบประชาธิปไตย ต้องให้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน และควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชน”

4.9.3 “การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่ความคิดเห็นอาจแตกต่างกันได้”

4.10 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความขัดแย้งทางการเมือง ของประเทศไทย มีสาเหตุมาจากการที่นักการเมืองขาดคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง และมุ่งเห็นผลประโยชน์ การแสวงหาอำนาจ ปกป้องพวกพ้อง เนื่องจากประเทศไทยได้เกิดปัญหาในการพัฒนาประเทศ ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากนักการเมืองเป็นผู้กระทำ โดยขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อที่ต่อประเทศชาติและประชาชน ในทางความเป็นจริงถ้าระบบการเมืองโดยเฉพาะนักการเมืองควรมีคุณธรรม จริยธรรม ที่สูงส่ง จะส่งผลทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย และการพัฒนาประเทศบรรลุความสำเร็จ ปราศจากความขัดแย้งทางความคิด ไม่เกิดการแบ่งฝ่าย ไม่เกิดความรุนแรง และไม่เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน และประเทศไทยจะเป็นประเทศที่น่าเชื่อถือในสายตาของชาวต่างชาติ ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

4.10.1 “นักการเมืองควรมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง”

4.10.2 “ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง มีผลมาจากนักการเมืองที่ทุจริตเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน”

4.10.3 “นักการเมือง เป็นต้นเหตุของความขัดแย้งในบ้านเมือง”

5. ผลการแสดงความคิดเห็นจากการจัดเวทีแสดงความคิดเห็น (Focus Group)

โดยจัดให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ปราศจากการชี้นำให้เป็นไปตามธรรมชาติ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นทางการเมือง

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าการเมืองปัจจุบันมีปัจจัยหลักอยู่ 3 ประการ คือ ผลประโยชน์ การแสวงหาอำนาจ และพวกพ้องญาติพี่น้อง ซึ่งเป็นธุรกิจทางการเมืองโดยอ้างปัญหาของประชาชน ปัญหาของประเทศที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากการเมืองรังแกและขาดคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองที่ดี มีการทุจริตอย่างร้ายแรงจนกลายให้เกิดค่านิยมที่ยอมรับการทุจริต ซึ่งอนาคตจะเป็นผลเสียทางสังคมและประเทศชาติอย่างร้ายแรงถ้าไม่รักษาและแก้ไขสังเกตได้จากการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลที่ทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนแต่ก็ไม่สามารถช่วยอะไรได้เมื่อมีการยกมือในสภาเสียงข้างมากก็ผ่านจึงเป็นเรื่องหน้าวิบัติกระบอบประชาธิปไตยที่เป็น เผด็จการรัฐสภาและรัฐบาลขาดความมั่นคงเพราะเป็นรัฐบาลผสมที่พรรคเล็กสามารถต่อรองทางการเมืองกำหนดพรรคใหญ่ให้ยอมได้

5.2 แนวความคิดสิทธิเสรีภาพหน้าที่

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีรูปร่างอยู่ในตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิดหรือเกิดขึ้นโดยกฎหมายเพื่อให้มนุษย์ได้รับประโยชน์และมนุษย์จะเป็นผู้เลือกใช้สิ่งนั้นเอง โดยไม่มีผู้ใดบังคับได้ เช่น สิทธิของนักเรียนได้แก่ได้เรียนหนังสือตามที่โรงเรียนได้จัดให้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานได้รับการบริการต่าง ๆ ตามที่โรงเรียนจัดให้ ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายการวิจัยมีความเข้าใจเกินร้อยละ 80 ส่วนที่เหลือขาดความใส่ใจที่จะรับรู้ เสรีภาพ หมายถึง การใช้สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างอิสระ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบสิทธิของผู้อื่นซึ่งหากผู้ใดใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขตจนก่อความเดือดร้อนต่อผู้อื่นก็ย่อมถูกดำเนินคดีตามกฎหมายในการศึกษา เสรีภาพของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจในช่วงเวลาพักหน้าที่ หมายถึงการกระทำหรือการละเว้นการกระทำเพื่อประโยชน์โดยตรงของการมีสิทธิหน้าที่ เป็นสิ่งที่บังคับให้มนุษย์ในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคมหรือกฎหมายบัญญัติไว้ จะไม่ปฏิบัติตามไม่ได้ ส่วนสิทธิเสรีภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์มีอยู่แต่จะใช้หรือไม่ก็ได้ ดังนั้น หน้าที่ของนักเรียนต้องเรียนหนังสือและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน

5.3 แนวคิดเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าการใช้สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างอิสระ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อสิทธิของผู้อื่นซึ่งผู้ใดใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขต

จนก่อความเดือดร้อนต่อผู้อื่นก็ย่อมถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย สิ่งนี้ คือ เสรีภาพที่ถูกต้องในหลักการของระบอบประชาธิปไตย

5.4 แนวคิดความเท่าเทียมในระบอบประชาธิปไตย

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า มนุษย์เกิดมาเท่าเทียมกันสิทธิมนุษยชนให้อำนาจประชาชนได้ใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ในความเป็นจริงสภาพบทบาทของการเมืองได้ทำลายความเสมอภาคของประชาชนออกเป็นกลุ่ม คือ กลุ่มอภิสิทธิ์ชน (นักการเมือง, คหบดี, ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่) กลุ่มชนชั้นกลาง (ประชาชนทั่วไป, ข้าราชการระดับกลางถึงล่าง) กลุ่มชนชั้นระดับรากหญ้า ทั้งนี้ เกิดจากนโยบายประชานิยมใช้การบริโภคกับเม็ดเงินมาเป็นตัวกำหนด ส่งผลทำให้การเมืองไทยไม่สามารถหลุดพ้นจากการซื้อสิทธิขายเสียงได้ดูเหมือนเสมอภาคแต่ไม่เสมอภาคอย่างแท้จริง

5.5 ประเด็นแนวความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าคิดเห็นร่วมกัน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการให้การศึกษาแก่ประชาชนตลอดจนให้อำนาจแก่ประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง แต่ทุกกรณีต้องอยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญและสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ คือ การปิดกั้น และการเบี่ยงเบนทางการเมืองเท่านั้น

5.6 ประเด็นแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสมอภาค

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า ความเท่าเทียมในเรื่องโอกาสและสวัสดิการที่ประชาชนควรได้รับจากรัฐและมีกฎหมายคุ้มครองโดยไม่เลือกปฏิบัติ แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศไทยต้องใส่ใจในเรื่องดังกล่าวให้มากขึ้นเพราะยังมีความเหลื่อมล้ำทางสังคมก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมกับประชาชนที่ด้อยโอกาสและเข้าไม่ถึงซึ่งสวัสดิการ

5.7 ประเด็นแนวความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความสำคัญอย่างไรในระบอบความเป็นประชาธิปไตย

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่ามนุษย์ทุกคนที่เกิดมาย่อมเท่าเทียมกันสิทธิมนุษยชนให้อำนาจประชาชนได้ใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี รัฐบาลไม่ใช่ผู้ที่มอบสิทธิดังกล่าวแต่เป็นผู้ต้องคุ้มครองสิทธินั้น เสรีภาพต้องอยู่บนรากฐานความยุติธรรม ความอดกลั้นศักดิ์ศรี และความเคารพซึ่งกันและกัน ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ได้ และรัฐบาลควรสร้างกฎหมายที่ปกป้องสิทธิมนุษยชนในขณะที่ระบบตุลาการต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

จะช่วยให้กลไกบริหารบ้านเมืองโดยเฉพาะรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับประชาชนประเทศชาติส่วนรวมมากขึ้นแทนที่จะทำเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง

5.8 ประเด็นแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งในทุกระดับ

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรมควรเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในระบอบประชาธิปไตยสามารถกำหนดรูปแบบของรัฐบาลและทิศทางนโยบายในอนาคตของรัฐบาลและประเทศตน ในปัจจุบันประชาชนไม่เชื่อมั่นในกระบวนการเลือกตั้งว่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้เพราะยังปรากฏการซื้อสิทธิขายเสียงที่มีความซับซ้อนมากขึ้นอยากแก่การพัฒนาการเลือกตั้งอย่างยิ่ง

5.9 ประเด็นแนวความคิดที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย

นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้ที่ได้รับสิทธิจากประชาชนให้ไปทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติอย่างซื่อสัตย์และรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติประชาชนโดยรวมแต่ในมุมมองของนักเรียนมีแนวคิดว่าผู้แทนฯ ที่ได้รับการเลือกจากประชาชนคนไทยยังขาดคุณภาพ ขาดความซื่อสัตย์ และเป็นได้แค่ลูกจ้างบริษัทกินเงินเดือนรอคอยแต่คำสั่งขาดความเป็นเอกภาพในการตัดสินใจ จึงเห็นควรจะต้องพัฒนาคุณธรรมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มากขึ้นและควรให้ความรู้กับประชาชนควบคู่ไปด้วย

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีสัมภาษณ์และจัดเวทีแสดงความคิดเห็น (Focus Group) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย ซึ่งนักเรียนมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ และได้รับอิทธิพลจากสื่อส่งผลให้นักเรียนได้มีความคิดทางการเมือง สามารถพัฒนาความเข้าใจ และสามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้ทุกประเด็น ด้วยความเข้าใจ และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้ถูกต้อง และนักเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของการแสวงหาประโยชน์แสวงหาอำนาจเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องญาติพี่น้อง นักการเมืองยังขาดคุณภาพและคุณธรรมจริยธรรมที่ดี การเมืองเป็นเผด็จการรัฐสภาและรัฐบาลขาดความมั่นคงเพราะเป็นรัฐบาลผสมที่พรรคเล็กสามารถต่อรองทางการเมืองกำหนดพรรคใหญ่ให้ยอมได้ นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในการนำกระบวนการถ่วงถ่วงทางการเมืองให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสถานศึกษาจะทำให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง